

Waarom evangeliseren?

Preek over Mattheus 28:18-19

Te lezen: Psalm 110:1-3 en Mattheus 28:16-20
Zuilen, 14 oktober 1973

Gaat dan heen... Deze week staat voor onze gemeente in het teken van het heengaan. Morgen vóór negen uur in de ochtend verlaten vele leden en vrienden van de gemeente hun huizen om heen te gaan. Zeker: zij gaan dan naar de kapel. Maar de kapel zal dan de kapel niet meer zijn. Niet meer de veilige ruimte binnen kerkmuren waar christenen elkaar ongestoord kunnen ontmoeten. Wij verwachten hier morgenvroeg meer dan honderd kinderen te ontvangen. En niet alleen morgen. Maar ook dinsdag. En woensdag. En donderdag. En vrijdag.

Een week lang zal de kapel iedere ochtend bevolkt zijn door knippende, plakkende, zingende en hopelijk ook luisterende kinderen. Kinderen die op school gaan in de buurt van de kapel, maar deze week herfstvakantie hebben. Kinderen waarvan een groot aantal anders nooit in een zondagschool of kerkgebouw komt. Kinderen waarvan velen thuis nooit uit de bijbel horen voorlezen. De komende week zal de kapel niet meer de kapel zijn.

Het vloeroppervlak van dit godshuis zal een stuk zendingsterrein zijn geworden. Wat voor ons altijd 'binnen' is geweest, zal een week lang 'buiten' zijn. Daarom: allen die de komende week 's ochtends, hun huis verlaten om in de kapel te helpen de kinderen een fijne morgen te bezorgen, gaan heen. Gehoorzaam aan Jezus' opdracht gaan ze naar buiten. Zij verlaten de veilige beslotenheid van gezin en gemeente om zich met het evangelie in onbekend terrein te begeven. Onbekend terrein: Voor velen van u is de kapelgrond overbekend terrein. Tien jaar geleden hebt u meegeholpen aan de bouw van de kapel! Hoe vaak hebt u de vloer gereinigd? Of stoelen op hun plaats gezet? Dan zijn er nog enkele mannenbroeders die de tuin om de kapel onderhouden. Velen van u kennen ieder hoekje en gaatje van de kapel. Maar vanaf morgen zal de kapel ook voor u onbekend terrein zijn.

U zult er u onbekende kinderen ontmoeten. U zult met hen zingen, handenarbeid doen. U zult hen helpen hun plaatsje in de kapel te vinden. Wanneer zij u gaan vertrouwen zullen zij u vertellen van hun broertjes en zusjes, van hun vader en moeder, zij zullen u in de u overbekende kapel een onbekend land binnenleiden. Daarin mag u gaan als een door Christus uitgezondene! Wij zetten de deuren van de kapel open voor kinderen. Om hen te laten delen in de rijkdom die de gemeente van Christus ontvangen heeft. Rijkdom aan liefde en onderlinge hartelijkheid. Rijkdom van belangstelling en inzet voor elkaar. Wij hopen en bidden dat nadat de deur van de gemeente voor de kinderen is opengestaan, vele huisdeuren voor de gemeente zullen opengaan. Wanneer de kinderen hier waarachtige liefde en genegenheid ontmoeten, zullen zij thuis enthousiaste verhalen vertellen.

Dat zal veel ouders mild stemmen tegenvoer de gemeente. Het zal hen ontvankelijk maken voor wat de gemeente van Christus te bieden heeft. Want wie ontdooit niet wanneer hij echte liefde en genegenheid bespeurt? Zo kan het gebeuren dat ouders leiders en leidsters van de bijbelvakantieweek uitnodigen eens op bezoek te komen. Wij weten niet hoever het heengaan van de komende week ons zal brengen. Morgen stapt u in de overbekende kapel een onbekend kinderland binnen. En dat

binnenstappen eindigt wellicht in een u nog onbekend gezin, om daar heen gezant van Christus te zijn.

Deze week staat voor de gemeente in het teken van het heengaan. Aanstaande woensdag komen om kwart voor zeven 's avonds een groep gemeenteleden en vrienden, en studenten van het seminarium in de kapel bijeen om heen te gaan. We gaan dan de straat op: met een orgel, geluidsversterker en zangbundels. We gaan de huizen langs: met een stapel 'Zaaiers' onder de arm. Voor de tweede keer binnen veertien dagen komen we aan dezelfde deuren. Opnieuw zullen we de mensen gratis een exemplaar van het evangelisatieblad 'De Zaaier' aanbieden. Maar dit keer zullen we hen ook vragen of zij in de toekomst 'De Zaaier' willen blijven ontvangen.

Het is goed ons af te vragen waarom wij dit allemaal doen. Wat beweegt ons heen te gaan? Waarom houden we een bijbelvakantieweek? Waarom gaan we met 'Zaaiers' langs de deur?

Iemand zal misschien zeggen: 'De Evangelisatiecommissie van de Unie geeft de gemeenten de suggestie dat ieder gemeentelid gemiddeld twee 'Zaaiers' verspreid. Voor de gemeente Utrecht-Noord met een vijftenzestig leden komt dat op honderddertig zaaiers per maand. Dat aantal halen we, maar laten we niet kinderachtig zijn en er nog een schepje bij opdoen. Het moeten er minstens honderdzestig worden!' Wanneer er onder u zijn die aan de Zaaieractie mee zouden willen doen om het getal vaste afnemers van 'De Zaaier' op te drijven, zijn zij woensdagavond hartelijk welkom. Al 'Zaaier' verspreidende en met mensen sprekende ontvangen zij misschien een betere beweegreden dan het getal honderdzestig.

Iemand zal misschien zeggen: wanneer we niet heengaan zal de gemeente nooit buitenstaanders in haar diensten behoeven te verwachten. Dan blijven we altijd als klein groepje onder elkaar, af en toe aangevuld met een enkeling die van elders naar Utrecht-Noord is verhuisd. En over tien jaar moeten we de kapel wellicht sluiten. Zo is het: heengaan is puur zelfbehoud voor de gemeente! Een klemmende en beangstigende reden om heen te gaan! Een derde zal antwoorden: Ik heb zo'n medelijden met kinderen die buiten bijbellezen, gebed en gemeente opgroeien. Zij missen zoveel! Als gemeente moeten we de kans grijpen dat gemis op te vullen. Een respectabele reden om mee te helpen in de bijbelvakantieweek! Een vierde zal zeggen: Ik ga heen omdat ik andere mensen graag diezelfde levenskracht en levensvreugde wil geven die ik als gelovige bezit. Daarom ben ik leidster tijdens de bijbelvakantieweek. Daarom ben ik woensdagavond van de partij wanneer er gezaaid wordt. Je zou wensen dat alle gemeenteleden dit verlangen kenden! Een laatste zal als zijn mening geven: Christus heeft ons bevolen om heen te gaan! We moeten niet diepzinnig of moeilijk doen, maar gewoon gaan. Gehoorzaamheid aan Christus bevel moet onze enige beweegreden zijn!

Er bestaan heel wat redenen om heen te gaan: De wil om als gemeente een streefgetal te halen. De angst om als gemeente een stille dood te sterven. Bewogenheid met mensen die zonder Christus leven. Verlangen om anderen te geven wat jezelf in het geloof bezit. Gehoorzaamheid zo sterk en massief als een rots. De ene beweegreden staat op een hoger niveau dan de andere. Een reden als bewogenheid met mensen staat op een erg hoog niveau. Maar geen van deze redenen wordt door Jezus genoemd in het gedeelte waarin Hij ons opdraagt om heen te gaan.

Welke woorden laat Jezus voorafgaan aan zijn opdracht om heen te gaan?

Hij zegt: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan heen en maakt alle volkeren tot mijn discipelen' De enige reden om heen te gaan is de macht die Christus heeft in hemel en op aarde! De reden voor het organiseren van de bijbelvakantieweek en het houden van de Zaaieractie behoeven we niet in onszelf te zoeken: Niet in onze vastberaden wil om iets te bereiken. Of in onze angst voor de toekomst voor de gemeente. Zelfs niet in onze bewogenheid met mensen of gehoorzaamheid aan Christus. Gelukkig niet! Want onze wil kan ontmoedigd worden. Angst is een zenuwachtige onberekenbare drijfveer. Bewogenheid kan na enkele teleurstellingen wegebben. Gehoorzaamheid is altijd op een slippertje uit. Gelukkig zijn we deze week niet afhankelijk van hetgeen in onszelf aan gevoelens, motieven en argumenten aanwezig is. Wat ons drijft om heen te gaan ligt niet in onszelf, maar in Christus. Jezus zegt: Ga heen in de gehele wereld. Want Ik heb op aarde alle macht. Christus' macht drijft ons om heen te gaan.

Het is belangrijk om op te merken in welk verband Jezus zijn discipelen opdraagt om heen te gaan. Dat is in het verband van zijn opstanding uit de dood. Het laatste hoofdstuk van het Mattheusevangelie begint met Jezus' opstanding uit de dood en eindigt met de opdracht om heen te gaan in de gehele wereld. Mattheus achtentwintig begint met enkele vierkante meters dodenakker te herscheppen in een levenstuin: Gaat dan heen in de gehele wereld. In de grond van de zaak zijn evangelisatie en zending: De expansie van Pasen. De uitbreiding van de opstandingstuin over de gehele aarde. De uitbreiding van Gods levenskracht van de ene persoon Jezus Christus tot alle volkeren. Doel van alle heengaan in de wereld is: alle mensen hun eigen Pasen te laten beleven, hun eigen opstanding uit de dood tot het leven.

Dood is niet alleen lichamelijk dood. Wanneer u dat niet van mij wilt aannemen, kunt u zich daarvan deze week in een van de Utrechtse bioscopen overtuigen. Dan moet u eens de film 'De drie gezusters' van de Zweedse regisseur Ingmar Bergmann gaan zien. Eén van deze drie zusters leidt aan kanker en brengt in een fraai landhuis van de familie haar laatste levensweken door. Haar beide zusters hebben hun gezinnen verlaten om haar tot het laatste toe bij te staan. Het huis waarin zij samenzijn is een lege levenshuis gevuld met de dood. De omgeving is leven: vloerbedekking, gordijnen, stoelbekleding, alles in de kamers is warmrood, de kleur van het leven. Maar de personen die er in leven zijn dood. Heel symbolisch laat Bergmann de zusters allen gekleed gaan in witte kleren, lijkwaden gelijk. Niet alleen de doodzieke patiënte gaat gekleed in het wit van de dood, maar ook haar twee gezonde zusters. Want dit is de tragiek: De zieke zuster gaat dood. Maar de beide anderen zijn al dood: Dood in hun mislukte huwelijken. Dood in hun onwil om elkaar lief te hebben. Dood in hun onmacht om zich werkelijk aan hun zieke zuster te geven, om echt contact te hebben. Wanneer de zieke in haar doodsstrijd roept: 'Is er dan niemand die mij kan helpen?', wenden de beide anderen in afschuw hun gezicht af en slaan de handen voor de ogen: 'neen, dit niet!' Het is duidelijk: Zelf dood zijnd kunnen zij de dood van hun zuster niet aan. In hun eigen dood bezitten zij niet de liefde en de genegenheid om haar bij te staan. De film eindigt even triest als hij begon. Na de begrafenis van hun zuster gaan de beide anderen koel en onmachtig tot werkelijk contact uit elkaar: Lege levenshuisen gevuld met dood. De dood gaat verder in het leven. Bergmann kan geen oplossing geven. Hij – de zoon van een Luthers predikant! – kan het wonder van Pasen niet in zijn films brengen.

Gelukkig behoeven wij ons niet bij de dood neer te leggen. Als mensen die zelf door de opstandingsmacht van Pasen tot nieuw leven zijn gewekt mogen we heengaan. In bijbelvakantieweek en Zaaieractie mogen we heengaan tot mensen die levend met de dood in hun schoenen lopen. Wij mogen anderen onder beslag brengen van Christus'

opstanding uit de dood. Wij mogen er aan meewerken dat de levenskracht van God dode levens herschept tot waarachtige levens.

Aan het eind van het Mattheusevangelie ontmoet Jezus zijn discipelen. De uit de dood opgestane Christus strekt zijn handen uit over een dode wereld, en zegt: 'Mij is gegeven alle macht. Gaat heen.' Gaat heen in de macht waarin Ik uit dood ben opgestaan. Werk er aan mee dat een dode wereld door deze paaskracht tot waarachtig leven komt. De uitgestrekte handen van de opgestane Christus zijn tegelijk zegenende en bevelende handen. Zegenende handen: Mij is gegeven alle macht. De macht van het paasfeest is met u. Bevelende handen: Gaat dan heen!

Aan het begin van de bijbelvakantieweek moeten we niet teveel met onszelf bezig zijn. Met onze eigen gevoelens, twijfels, beweegredenen. We moeten ons in deze dienst stellen onder de uitgestrekte handen van de opgestane Heer en opzien naar Hem. Opdat wij kunnen heengaan in zijn Macht. Wanneer we alleen met onszelf bezig zijn, komen we niet ver. Dan vraag je je af: Hebben we wel genoeg liefde om de kinderen een fijne week te geven? Wij mogen ons stellen onder de machtige handen van de opgestane, die ons wil doen uitgaan in de volmacht van zijn opstanding. Wanneer je alleen op menselijke mogelijkheden let, zeg je: 'De ouders zijn alleen maar blij dat zij de kinderen een week lang iedere ochtend kwijt zijn. Verder denken die ouders toch niet na. Wanneer je je stelt onder de uitgestrekte handen van de opgestane ga je het anders zien: De hele aarde, ook de kinderen en hun ouders, leven in het machtsgebied van Christus. Hij heeft alle macht, over Elsje, die morgen komt en over haar ouders. In deze zekerheid mogen we heengaan.

Amen.